

Eteriska världar med skilda premisser

Hård. Måleri i akryl på duk av Päivikki Alaräihä. **BILD: JUSSI TIAINEN**

KONSTRECENSION Leena Kuumola

4.6.2016 08:10

Antti Nyyssölä utgår från spår efter människan, medan Päivikki Alaräihä frammanar en odefinierad, helt abstrakt rumslighet.

Galerie Anhava, Fredriksgatan 43. Till 19.6.2016.

Två skilda förhållningssätt med abstraktion i fokus kommer till uttryck i den nya utställningen på Galerie Anhava. **Antti Nyyssölä** (f. 1982) finner sin inspiration i urbana sammanhang. Till skillnad från den numera så utbredda gatukonsten, ofta med romantiskt slitna motiv, kan Nyyssöläs strama uttryck snarare ses som ett upplivande av det modernistiska arvet. Med andra ord är det eftertanke och konstnärlig stringens som utmärker återspeglarna av verkligheten.

Hans utgångspunkt är det konkret vardagliga och bortglömda som omger oss i de allt mera sällsynta ödsliga stadsmiljöerna. Referenser till byggarbetsplatser och gatornas minnen blir i hans händer till avskalade verk fyllda av geometriskt märkta seriella system. Det karakteristiska för hans verk är olika slags tejp och presenningar som sitt ursprung till trots antar kultiverade former där de förs samman.

Spår efter liv och arbete utmärker de artificiella ytorna och förlämnar deras flyktigt rumsliga väsen stråk av fysisk närvaro. Målningar på korrugerad plåt klädd med wellpapp blir också böljande scener för upprepade geometriska former som fungerar bäst i mindre format. Dessa får sällskap av ett slags vardagens konstnärsböcker av ytterst varierande omfång. I dem kan sidorna bestå av plastfragment likaväl som av tjockt papper och bli till försynta om än kraftfulla anteckningar över seendets former som teckningar, målningar eller collage.

Uttrycket är abstraherat och förmedlar en stark känsla för materia samt glädje över observationernas outsinliga mångfald.

Liten förskjutning – stor dramatik

Observationer av annat slag förekommer i **Päivikki Alaräihäs** (f. 1981) subtila måleri. Hennes konstnärliga gärning uppstår ur undflyende, näst intill ogripbara intryck. Eteriska valörer möts och ordnas till betraktelser där ljusets skiftningar ger upphov till abstrakta rum fulla av rymd.

För Alaräihäs konst tycks omgivningen vara av central betydelse, hennes fåordiga verk blir ett slags förtätningar som får oss att bli mer uppmärksamma. Skeendet i hennes målningar är av så diskret karaktär att den ringaste lilla förskjutning inrymmer stor dramatik. Så blir till exempel konturen som ensam färdas längs med kanterna på en i övrigt monokrom kvadratisk målning en företeelse av vikt.

Målningen befinner sig i samspråk med en annan mittemot, infälld i väggen. Den ytterst förtegn konstnärliga gesten yttrar sig i den knappt tydbara gränslinjen mellan väggens rappning och målningens slätslipade yttre delar, som ett preludium till den strama vita rymden.

Skimrande öppet djup

Till följd av styrkan i det återhållsamma måleriska förloppet känns de målningar där skeendet plötsligt förflyttas till tredimensionella böjningar alltför överdrivna. När de dessutom förenas med mer tydliga förskjutningar i kulörer tillsammans med vagt diagonala perspektiv uppstår frågan om tivel uppenbart sig beträffande kraften i det diskreta. I så fall helt utan grund.

Det ger Alaräihä ytterligare prov på i galleriets nedre våning. Här öppnar sig en atmosfär av fullkomlig kontemplation. Längst borta skymtar en vägg som målats i en ljust blå nyans, märkt av näst intill sakral ro. Framför en annan vägg i en knappt skönjbar grå nyans har en kvadratisk målning placerats, som en ikon i hörnet. Den ändrar karaktär beroende på från vilket håll den betraktas, från det hårt slutna till ett skimrande öppet djup.

I det abstrakta skådespelet spelas huvudrollen av ljusets fall och rummets arkitektoniska former förvandlas till en estrad för de förnäma valörernas flyktiga samspel.

[Leena Kuumola](#)